

4285

פ ר ו ט ר ק ו ל מס' 27/ד'

מישיבת ועדת השירותים הצבוריים שהתקיימה ביום ג'

כט' בתמוז תשי"ט - 4.8.59 שעה 1400

נוכח:

- ד. נצר - היו"ר
- ר. צברי
- ש. כפרי
- ז. ורהפטיג
- ז. טברסקי
- י. כץ

מוזמנים:

- מר חזים כהן - היועץ המשפטי
- ד"ר פולק - היועץ המשפטי של משרד הסע
- גב' ליבוביץ - משרד הסעד
- מר רוזנטל - משרד המשפטים

סדר-היום:

חוק אימוץ ילדים.

היו"ר ד. נצר:

אני פותחת את הישיבה.

הועברה אלינו הצעת חוק על סדר-היום של חבר הכנסת גורי בענין תקון פקודת המתעסקים ברפואה, טרם הבענו דעה ביחס לחוק זה.

סעיף 18:

ר. צברי:

בסעיף זה כתוב כי צו האימוץ מנתק את החובות והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ, מבלי לציין מה יהיה בינתיים על המאומץ עד שימצא לו מאמץ חדש. הייתי מבקשת מאת היועץ-המשפטי להציע דבר מה בענין זה.

כשם שישנה תקופת נסיון למאמצים,
כן יש צורך לקבוע זמן מסויים

ר. צברי:

לביטול האמוץ.

ברצוני להעלות את האפשרות ולומר
במקום המלים: "אלא אם כן"

ד"ר פולק:

בית המשפט, בצו הביטול, הורה על כך, לכתוב: ובית המשפט יורה
מה ייעשה בילד.

אני מציע למחוק את המלים: "אלא אם
כן בית המשפט, בצו הביטול, הורה
על כך", מאחר וקיים הקשר בין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו.

ז. ורהפטיג:

ואם אין לו קרובים?

ר. צברי:

אין חוק אמוץ צריך לשמש הרבה תפקידים,
הוא משמש תפקיד אחד ולא בעיות שמחוץ

ז. ורהפטיג:

לחוק.

בסעיף 18 כתוב: ביטולו של צו אימוץ
או של צו ביניים מנתק את החובות

ז. כץ:

והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ. אם כי אני גורס אפשרות של
החזרת המצב ליושנו, גם כאשר ישנה דרישה מצד הורים שמסיבה מיוחדת
לא ידעו על אמוץ בנם ומבקשים להחזיר להם את ילדם. ויש סיבות
אחרות של ביטול כפי שנאמר בסעיפים הקודמים, כאשר טובת הילד נפגעה,
הרי סעיף זה בא ומנתק את הזכויות והחובות בין המאמץ והמאומץ.

ישנם מקרים בהם הילד המאומץ מקבל

תרומה אם ממוסד או מקום אחר, וכאשר יש הכרח לבטל את האמוץ, אזי
אנו משחררים את המאמץ מכל החובות, כאילו לא היה קיים כל אימוץ.

אני מציע שאנו לא נגיד לנתק לגמרי

את החובות שבין המאמץ לבין המאומץ. אני חושב שצריך לדאוג גם
למאמץ. יכול להיות שהמאמץ הוציא כספים על המאומץ שמחוץ לגדר
הרגיל, למשל רכש עבורו דירה, ומכחינה חוקית מוסרית יש להתחשב
בכך.

הצעתי השניה היא לכתוב אחרי המלים:

"ביטולו של צו אימוץ" לפי סעיף 17 בסוגריים, כי ישנה אפשרות
שבית-המשפט יבטל את האימוץ, ומצד שני, אין מי שדורש את האימוץ
החדש של הילד והילד נשאר ללא מאמץ.

אני רוצה לומר שאני מקבל את ההערכה
של חבר הכנסת כץ, ודקא בקשר לצורך

היועץ המשפטי ח. כהן:

לעשות לפעמים סטייה מן הכלל שמחיים את זכות ההורים אחרי ביטול
האימוץ, כשדבר זה עלול לפגוע בילד.

אני מציע נוסח לסעיף 18 האומר:

ביטולו של צו אימוץ מנתק את החובות

והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ ומחייבה את החובות והזכויות
בין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו, מן המועד שנקבע לכך בצו הביטול;

היועץ המשפטי ח. כהן: ואולם רשאי בית המשפט להורות, בצו הביטול, הוראה אחרת, אם בדרך גלל ואם לענין זכות או חובה פלונית, ולצוות מה ייעשה במאומץ לאחר ביטול האימוץ.

ז. ורהפטיג: אני מקבל את החלק הראשון של ניסוח היועץ המשפטי עד למלים בצו הביטול; ומבקש למחוק את השאר. דאגת חבר הכנסת כץ ביחס לחובות שנרכשו שייך לסעיף 19 ולא לכאן. ואני מציע לכתוב בסעיף 19: לחייבו.

סעיף 18 קובע מטאטום ומעיק 19 קובע יחסי ממון ונכסים. אני מתנגד להצעת חבר הכנסת כץ בקשר לסטאטוס שבית-משפט קובע לא להחזיר בכלל את הילד להורים.

י. כץ: אני חושב שמה שהצעת לא בא על סיפוקו. אני מקבל את הגישה של היועץ-המשפטי, אולם לא הייתי רוצה שהזכויות והחובות של המאמץ תנותקנה לגמרי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת היועץ המשפטי - רוב
נגד מחיקת החלק השני של הצעת היועץ המשפטי - מיעוט

הצעת היועץ המשפטי - נ ת ק ב ל ה

המתייגות לחבר הכנסת ורהפטיג

סעיף 19:

היועץ המשפטי ח. כהן: אני מציע למחוק את סעיף 19.

ז. ורהפטיג:

נדמה לי שערבבתם שתי בעיות אחת, מצב הילד ושניה, הילד וזכויותיו. בסעיף 18 כתוב או שהילד מאומץ, או שהוא אצל הוריו, לא קיים מצב שלישי, וחברת הכנסת כפרי, בקריאה הראשונה בכנסת דברה בכיוון זה.

סעיף 19 בא להסביר שאם בית-המשפט ביטל את צו האימוץ, אזי הילד לא ישאר הפקר, אלא המאמץ חייב לתת לו מזונות ואולי לא רק זה, אלא גם חינוך פרנסה וכו'.

אם אתם מעבירים סעיף 19 ל-18, מה ההבדל בין זכויות חובות ומזונות? אתם נותנים לבית-המשפט סמכות כזו שלא נתתם קודם, לבית-המשפט יורה מה לעשות עם הילד. צריך לתת לבית-המשפט את הסמכות להבטיח רק שהילד לא ישאר ללא קורת גג.

י. כץ:
לדברי חבר הכנסת ורהפטיג, השאלה היא מה הזכויות לגבי המאמץ שצריך להבטיח אותם. למשל אם מישהו מקבל גימלאות מגרמניה ויש לו ילד מאומץ, הרי שהגימלאות הן גם עבור הילד. אם בית-המשפט מצא לנכון לבטל את צו האימוץ, עלינו לחייב את ההורים המאמצים לכלכל בינתיים את הילד ולספק את כל צרכיו.

ז. ורהפטיג:
אני מציע למחוק בסעיף 19 את המלים: "בשל אשמתו".

היו"ר ד. נצר:
ישנן שתי הצעות לסעיף 19. הצעה אחת למחוק את הסעיף, והצעה שניה למחוק רק את המלים "בשל אשמתו".

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת סעיף 19 - דוב
נגד מחיקת המלים "בשל אשמתו" - מיעוט

הצעת היועץ המשפטי - נתקבלה

הסתייגות לחברי הכנסת ורהפטיג וכץ

היועץ המשפטי ח. כהן:
אני מציע להוסיף לסעיף 15 את המשפט הבא: "צו לפי סעיף זה ניתן לשינוי ולביטול על-ידי בית-משפט בכל זמן ובאותם התנאים והתוצאות שבית-משפט יקבע".

הצעת היועץ המשפטי - נתקבלה

היו"ר ד. נצר:
סעיף 20 שייך למעשה לסעיף 1. אנו דנו על בית-משפט, אולם לפני כן עלינו להצביע על סעיף אחד וזאת נעשה בישיבה הבאה.